

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

(SYMULACJA EGZAMINU RADCOWSKIEGO – 29 MARCA 2022 r.)

Zdaniem zespołu ds. przygotowania zadania na próbny egzamin radcowski, w odniesieniu do zadania z zakresu prawa administracyjnego, celowe jest sporządzenie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, bowiem organy obu instancji dopuściły się naruszeń zarówno prawa materialnego, jak procesowego. Naruszenia te dają podstawę do zastosowania przez sąd administracyjny art. 145§1 pkt 1 lit a) i c) w zw. z art. 135 p.p.s.a. tj. uchylenie zaskarżonej decyzji oraz poprzedzającej ją decyzji organu I instancji.

1. Organ I instancji naruszył art. 7, 77§1, 80 i art. 107§3 k.p.a. poprzez pominięcie oświadczenia, jakie strona złożyła w ramach rodzinnego wywiadu środowiskowego, a to, że jej relacje z ojcem przez całe życie były negatywne, ojciec nigdy nie angażował się w jej wychowanie, a wręcz przeciwnie bywał agresywny, stosując przemoc psychiczną i grożąc jej babce, która pełniła dla skarżącej funkcję rodziny zastępczej. W skardze należy zarzucić naruszenie art. 7 k.p.a. jako przepisu, który ma kardynalne znaczenie dla ustalenia istoty sprawy. Art. 7 k.p.a. wyraża zasadę prawdy obiektywnej, zgodnie z którą organy administracji publicznej są zobowiązane do podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, co niestety zostało zaniechane w postępowaniu przed organem I instancji, a miało wpływ na wynik podjętego rozstrzygnięcia, bowiem doprowadziło do niesłusznego uznania, że w sprawie nie zachodzą okoliczności uzasadniające zwolnienie skarżącej z odpłatności za pobyt ojca w DPS w oparciu o normę art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej. W postępowaniu przed organem I instancji standardy zebrania i oceny materiału dowodowego nie zostały dochowane, bowiem organ stwierdził jedynie fakty pozostające poza sporem – ustalono, że Janina Znak jest osobą zdrową, nieobciążoną niepełnosprawnością, uzyskuje stały dochód, ale organ tych ustaleń nie ocenił w aspekcie prawno-materialnym. Zwłaszcza pominął okoliczność kilkakrotnie akcentowaną przez skarżącą- złych relacji z ojcem. Okoliczności te powinny podlegać ocenie organu z punktu widzenia zastosowania art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej, dodanego na mocy ustawy z dnia 17.11.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej, z mocą obowiązującą od 27.01.2022 r. Przy kwalifikowaniu wniosku strony

o zwolnienie z odpłatności, ocenie winna podlegać relacja pomiędzy pensjonariuszem DPS a osobą zobowiązaną do odpłatności. Podkreślenia wymaga, że z art. 7 kpa wynikają zasady rzetelnej procedury, które muszą być respektowane w państwie prawa. Organ administracji publicznej ma obowiązek wyczerpującego zbadania wszystkich okoliczności faktycznych związanych z określoną sprawą, aby w ten sposób uzyskać rzeczywisty obraz rozstrzyganej sprawy a kolejno trafnie zastosować przepis prawa, co w zadaniu zostało zaniechane. Niewłaściwe zastosowanie art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej doprowadziło w konkluzji końcowej do nieuwzględnienia okoliczności kilkakrotnie sygnalizowanych przez stronę, a mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie zwolnienia skarżącej z opłaty za pobyt ojca w DPS.

2. Zarówno organ I, jak II instancji naruszyły normę prawa materialnego tj. art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej. Rozważania organów pomijają kwestie uwidocznione przez stronę zarówno w rodzinnym wywiadzie środowiskowym, jak pisemnym stanowisku strony z dnia 24 stycznia 2022 r. Strona akcentuje złe relacje z ojcem, które trwały w zasadzie całe jej dzieciństwo, wiek szkolny i wchodzenie w dorosłość. Podkreślenia natomiast wymaga, że nieuzasadnione jest przyjęcie, iż relacje osoby obowiązanej do odpłatności z osobą umieszczoną w DPS pozostają bez znaczenia dla ustalenia ewentualnego zwolnienia z odpłatności. Art. 64 ustawy o pomocy społecznej przewiduje wprawdzie otwarty katalog przesłanek, ale ustawodawca pod pojęciem okoliczności uzasadniających zwolnienie od odpłatności, nie przyjął tylko okoliczności ściśle związanych z sytuacją ekonomiczną osoby zobowiązanej. Należy zważyć, że w sytuacjach szczególnych, a wśród nich mieszczą się naganne relacje Janiny Znak z ojcem, organ powinien ocenić ich ważność i wpływ na ewentualne zastosowanie zwolnienia z odpłatności. Prawidłowa wykładnia przepisu art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej powinna prowadzić do wniosku, że stosunki rodzinne między mieszkańcem domu a zobowiązanym do partycypowania w kosztach utrzymania w DPS wpisują się w przesłankę naruszenia przez mieszkańca „innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty”, chodzi tu np. o obowiązek wzajemnego szacunku i wspierania się rodziców i dzieci, obowiązek rodziców i dzieci utrzymywania ze sobą kontaktów, obowiązek troski o rozwój fizyczny i duchowy dziecka etc. Warty podkreślenia jest, że pojęcie obowiązków rodzinnych może być interpretowane szeroko, i tak do kategorii tej mogą być zaliczane obowiązki wynikające zarówno z przepisów prawa, jak też obowiązki o charakterze czysto moralnym czy społecznym. Ani organ I ani organ II instancji przeprowadziły analizy oświadczenia

strony o negatywnych stosunkach z ojcem pod tym kątem, co doprowadziło do naruszenia normy art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej.

3. Kolejno organy obu instancji naruszyły art. 7, art. 77 kpa w zw. z art. 64 pkt 5 poprzez błędną ich wykładnię i uznanie, że przesłanka ograniczenia władzy rodzicielskiej Leonowi Znak nad Janiną Znak musi występować w chwili orzekania w przedmiocie zwolnienia. Norma art. 64 pkt 5 wskazuje jedynie, że zwolnienie z odpłatności następuje na wniosek ubiegającego się w szczególności, jeżeli osoba obowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, na podstawie orzeczenia sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej osobie kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu;
4. W skardze należy wskazać, że organ II instancji naruszył art. 138§1 pkt 1 poprzez utrzymanie w mocy decyzji organu I instancji, podczas gdy powinien uchylić decyzję organu I instancji i orzec co do istoty sprawy, wydając decyzję w oparciu o art. 138§1 pkt 2- decyzję reformatoryjną.
5. W skardze należy zawnieść o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145§1 pkt 1 lit a) i lit c) w zw. z art. 135 p.p.s.a. tj. uchylenie decyzji organu II instancji oraz poprzedzającej ją decyzji organu I instancji.
6. W skardze należy sformułować wniosek w oparciu o art. 61§ 2 i 3 p.p.s.a. o wstrzymanie wykonalności skarżonej decyzji.
7. W skardze należy złożyć wniosek o zasądzenie na rzecz skarżącej na podstawie art. 200 w zw. z art. 205§2 p.p.s.a. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.
8. Skarga ma spełniać wymagania formalne z art. 46 i 57 p.p.s.a.